వారధి

— డా. డి.ఎ. సత్యనారాయణ

చుట్టూ చీకటి—దూరాన ఊరు క్రమంగా నిద్రలోకి జారుకుంటుంది. డిసెంబర్ నెల, చలిలో ఒంటరిగా రోడ్డు మీద నిలబడ్డాను. పగలంతా ఎంతో రద్దీగా ఉండే టీ కొట్లు, పాన్‌షాపులు నిశ్శబ్దంలో భాగమయ్యేయి.

ఆలోచనలకి అంతరాయం కలిగిస్తూ దూరం నుండి వినిపిస్తుంది బస్సు హోరు! మరి కొద్ది సేపటికి "రాజంపేట—హైదరాబాద్" బస్ పందు ముత్తయిదువులా వచ్చి ఆగింది.

టికెట్ తీసుకొని కిటికీ ప్రక్కసీటు చూసుకొని కూర్చున్నాను. ఇంతలో నా భుజం పై బలమైన చెయ్యి పడింది. ఉలిక్కిపడి వెనుదిరిగాను. ఎదురుగా కిరణ్!

'హల్లో కిరణ్........ వాట్ ఎ సర్‌ప్రైజ్?' అంత వరకూ నా ఒళ్ళోనే ఉన్న సూట్‌కేస్‌ని పైనున్న రాక్‌లో పెట్టి కిరణ్‌కి నా ప్రక్కచోటు ఇచ్చాను. కిరణ్ పలకరింపుగా నవ్వాడు. ఎన్నాళ్ళకి మళ్ళీకలిసాం. కిరణ్ ఎం.ఎ. ఎకనామిక్స్‌లో గోల్డ్‌మెడలిస్ట్. ఐదేండ్లనాటి యూనివర్సిటీ రోజులు గుర్తుకు వచ్చాయి.

"ఎంతవరకూ ప్రయాణం....?" కిరణ్‌ని అడిగాను. నవ్వాడు కిరణ్, కాని జవాబు చెప్పలేదు. ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్లు ఉన్నాడు. ఆనాటి ఉత్సాహం లేదు కిరణ్‌లో.

"నీవు ఎంత వరకు భాయ్?"... ఆలోచనలనుండి తేరుకొని అడిగాడు కిరణ్.

"హైదరాబాద్".... చెప్పాను. ప్రశ్నార్థకంగా చూసేడు కిరణ్.

"ఏముంది ఉద్యోగాల వేట... ఎ.పి.పి.యస్.సి. ఇంటర్వ్యూ సెలక్ట్ కోసం.... పదిహేను వేలు..." కాస్త ఆగి రహస్యం చెప్పేశాను కిరణ్‌కి. అది విన్న కిరణ్ నావైపు అదోలా చూచేడు. లంచాలు, రికమెండేషన్స్ అంటే బొత్తిగా గిట్టదు కిరణ్‌కి.

"ఇంతకూ నువ్వేం చేస్తున్నావ్?" పైనున్న నా సూట్‌కేస్ వైపు ఓ మారుచూచి, అడిగాను కిరణ్‌ని.

"..... సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్"... క్షణం ఆగి చెప్పాడు కిరణ్.

సెల్ఫ్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్..? ఒత్తిపలుకుతూ అడిగాను. సమాధానంగా నవ్వాడు కిరణ్.

"ఏం చెయ్యను మరి.. నాకు అటు రికమెండేషన్స్ కాని.... ఇటు లంచాలు పెట్టే స్తోమత కాని లేదని నీకు తెలుసుగా, అందువల్ల ఆ రెండూ అవసరం లేకుండానే నా ఉద్యోగాన్ని నేనే సృష్టించుకున్నాను. గోల్డ్‌మెడల్స్, యూనివర్సిటీ ఫస్ట్ ర్యాంక్‌లు ఏవీ నాకు ఉద్యోగాన్ని చూపించలేక పోయాయి. సో... సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిమెంట్..!" మరలా నవ్వాడు కిరణ్. కిరణ్ నవ్వు అమ్మ ఒంటి మీది నగలను గుర్తుకు తెచ్చింది. ఎందుకో కిరణ్‌కి ఆ విషయం కూడా చెప్పాలనిపించింది. అదే చెప్పాను. జాలిగా చూచాడు నావైపు. కిరణ్‌లాగా ఆదర్శం అంటూ ప్రాకులాడే వ్యక్తినికాను. ఏదో విధంగా పనిని నెరవేర్చుకోవాలనే తత్త్వంనాది. ఆడవారికి సహజంగానే నగలంటే ఎంతో మోజు ఉంటుంది. అమ్మసైతం నగలమ్మడానికి ఒకపట్టాన ఒప్పుకున్నాదా? నాన్న నేను కలిసి అమ్మని ఒప్పించేటప్పటికి తల ప్రాణం తోకకి వచ్చింది.

ఏదో తెలియని ఉద్వేగం నాలో సుదులు తిరుగు

తుంది. దానికి కారణం నా సూట్‌కేస్‌లో ఉండే పదిహేనువేలు కావచ్చు. డబ్బు గుర్తుకురాగానే నా చేతులు అప్రయత్నంగా సూట్‌కేస్ హ్యాండిల్‌పై బిగుసుకున్నాయి. ఆ పదిహేను వేలకోసం అమ్మ ఒంటిమీది నగలు అమ్మడం ఇంకా మనసును దొలిచివేస్తూనే ఉంది. కాని భవిష్యత్తుపై ఆశ.... ఈ డబ్బుతో రాబోయే ఉద్యోగం మనస్సును ఊరడించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. కాని చిమ్మ చీకటిలో.... ఊరుకు దూరంగా.... ఒంటరిగా... దానికితోడు డబ్బుతో.... ఒంటికి పడుతున్న విపరీతమైన చెమట నాలోని ఏదో తెలియని భయాన్ని సూచిస్తుంది.

దిగువమెట్ల స్టేజీ కాబోలు, బస్సు ఆగింది. ఇక్కడ నుండి నలమల ఘాట్ రోడ్ మొదలవుతుంది. గిద్దలూరులో ఎక్కిన ఇద్దరు ప్యాసింజెర్స్ మాత్రమే దిగారు.

"అదృష్టవంతులు".... దిగిన ప్యాసింజెర్స్‌ను చూస్తూ ప్రక్క సీటులోని వ్యక్తి గొణిగాడు. చురుగ్గా చూచాడు కిరణ్ అతని వైపు. అదేమీ పట్టించుకోనట్టు వాచీవంక చూడసాగాడు ఆ వ్యక్తి. కిరణ్ ఈ రోజు *ఎందుకింత గంభీరంగా ఉన్నాడు? చాలా కాలం తరువాత* కలుసుకున్న స్నేహితుడలా ఆప్యాయత చూపడంలేదు. అవి ఏమీ పట్టించుకోకుండా నా అన్ని విషయాలు అతనితో చెప్పాను. చివరికి సూట్‌కేస్‌లోని డబ్బు సంగతి కూడా. నా ఆలోచనలు చెదరగొడుతూ బస్ హారన్ బయ్ బయ్ మని మ్రోగింది. ముందు జీపు కాబోలు బస్సుకి అడ్డు వచ్చినట్లుంది. సన్నటి ఘాట్ రోడ్‌పై సైడు తీసుకొనే వీలులేక బస్సును స్లో చేసాడు డ్రైవర్. జీపును చూస్తూనే ప్రక్క సీటులోని వ్యక్తి గభాలున లేచి డ్రైవర్ వద్దకి పరిగెత్తేడు. అతనితో పాటే కిరణ్ మరి ఐదుగురు లేచారు. అందరి చేతులలోనూ ఆయుధాలు. డ్రైవర్ బస్సునొక్క ఉదుటున ఆపాడు. ముందున్న జీపులోనుండి మరి ఐదుగురు చాలు తుపాకులతో దిగారు. అంతా ఐదునిమిషాలలో జరిగిపోయింది. అప్పుడప్పుడే నిద్రలోకి జారుకుంటున్న ప్యాసింజెర్స్ పరిస్థితి గ్రహించేటప్పటికి స్తబ్ధులయ్యారు. కిరణ్ ఆలోచనలో ఉన్న నాకు కూడా పరిస్థితిని జీర్ణించుకోవడానికి కాస్త టైం పట్టింది. ముచ్చెమటలు పోశాయి. నా గుండె చప్పుడు నాకే స్పష్టంగా వినిపిస్తుంది. సూట్‌కేస్‌లోని డబ్బు గుర్తుకురాగానే కాళ్ళు సన్నగా కంపించసాగాయి. మొత్తం పదిమంది. కిరణ్ కండక్టర్‌ని కవర్ చేశాడు. డ్యూటీకి క్రొత్తకాబోలు గజగజ వణుకుతున్నాడు కండక్టర్. బస్సులోని అందరి పరిస్థితి దాదాపు అలానే ఉంది. కిరణ్‌ని ఆ విధంగా ఇంకా ఊహించలేక పోతున్నాను.

"డియర్ ఫ్రెండ్స్.... అనవసరంగా ఎదిరించి ప్రాణాల మీదికి తెచ్చుకోవద్దు ప్లీజ్" కర్కశంగా పలికేడు కిరణ్. డ్రైవర్‌ని కవర్ చేస్తూ ఒకడు.... కండక్టర్‌ని కవర్ చేస్తూ కిరణ్ అలానే నిలబడ్డారు. మిగతా ఎనిమిది మంది చకచకా ప్రయాణీకులని చెక్ చేసి నిలువు దోపిడి చెయ్యసాగారు. అనుభవం ఉన్న సర్జన్ ఆపరేషన్ చేసినంత ఈజీగా తమ కార్యక్రమాన్ని చేసుకోసాగారు. ఏదో తెలియని స్తబ్దత నన్ను ఆవహించింది. మెదడు పూర్తిగా మొద్దుబారింది.

ఒకడు నా దగ్గరికి వచ్చేడు. అతడి చేతులోని గండ్రగొడ్డలి కేసి పిచ్చిగా చూశాను. నిర్లక్ష్యంగా నా జేబులోని కీస్ తీసుకొని నా సూట్‌కేస్‌పై చెయ్యివేశాడు. నా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

"......స్టాపిట్ దామోదర్"...... ఉరుములా మ్రోగింది కిరణ్ కంఠం...... కమ్ బ్యాక్ ప్లీజ్... కమాండర్ ఆజ్ఞలని శిరసావహించే సైనికుడిలా ఆ వ్యక్తినా కళ్ళలోకి ఒకసారి చూచి వెనుతిరిగాడు. ఇంకా నా మెదడు పరిస్థితి నుండి కోలుకోలేదు. ప్రయాణీకులంతా అదే స్థితిలో ఉన్నారు. అరగంటలో మొత్తం కార్యక్రమం పూర్తి చేసారు. ఒకరి తర్వాత ఒకరు క్రిందికి దిగేరు. బుస్...స్...స్...స్... టైర్లలోని గాలి కాబోలు తీశారు. రెండు నిమిషాల తర్వాత జీపుస్టార్ట్ అయి వెళ్ళిపోయింది. జీపు వెళ్ళిన తరువాత బస్సులోని వారికి చలన మొచ్చింది.

నా సూట్‌కేస్‌ని చెక్‌చెయ్యకుండా వదిలివేసినా కిరణ్‌ని ఆవిధంగా చూడడం వల్ల మామూలు వాతావరణంలోకి రాలేక పోయాను. గిద్దలూరు నుండి పోలీసులు రావడం ఎంక్వయిరీ విట్‌నెస్‌లు పూర్తిగా అయ్యేటప్పటికి మూడుగంటలు పట్టింది. తర్వాత ప్రత్యేక బస్సులో పోలీసు రక్షణతో హైదరాబాద్ బయలుదేరాము. హైదరాబాద్ వచ్చేంత వరకూ అందరం టెన్షన్‌తో గడపాం. నా సూట్‌కేస్‌లో డబ్బు ఉన్నట్టు దానిని చెక్ చెయ్యకుండా వదిలివేసినట్టు ఇటు పోలీసులతో కాని అటు తోటి ప్రయాణీకులకు కాని చెప్పలేదు. అందులో కించిత్ నా స్వార్థం లేకపోలేదు. అలా చేసిన మొదట, కిరణ్‌కీ, నాకూ ఉన్న స్నేహం కూడా వెల్లడి చెయ్యాల్సి వచ్చేది. దానితో లేనిపోని సమస్యలు కొని తెచ్చుకొన్న వాడనవుతాను.

హైదరాబాద్‌లో బస్సుదిగిన తర్వాత ఆటోలో కాచిగూడా చౌరస్తాకి వెళ్ళి, చౌకబారు లాడ్జిలో రూమ్ తీసుకొని, రూమ్ బాయ్ చేత ఒక కప్పు టీ తెప్పించుకొని తాగేటప్పటికి నాలోని టెన్షన్ తగ్గసాగింది. అరగంట తర్వాత స్నానం చేసి డ్రస్ మార్చుకొని సూట్‌కేస్‌లోని డబ్బు మరొక్కసారి లెక్కపెట్టుకొని ఎం.ఎల్.ఏ. క్వార్టర్స్ వైపు బయలుదేరాను.

* * *

గుడ్.... వెరిగుడ్...... సంతృప్తిగా నోట్లకట్టలను లెక్క పెట్టుకొని జేబులో పెట్టుకుంటూ అంతకంటె సంతృప్తిగా నా వైపు చూచాడు మా "ప్రజా ప్రతినిధి."

'యూ సీ......'

'యస్. సర్'

'యూ సీ మై బాయ్.... యూ విల్ బి డెఫినెట్లీ సెలెక్టెడ్ ఇన్ ద ఇంటర్వ్యూ. బెనర్జీ మన వాడేలే. నిన్నకూడ ఆవిషయమే మాట్లాడాను. తప్పక చేస్తానన్నాడు. చెయ్యక ఏం చేస్తాడు? వాడి మొఖాన కొంత కొడదాం. ఏమంటావ్?'

నీటముంచినా పాల ముంచినా నీదే భారం అన్నట్లుగా చూచాను. నా నెంబర్, ఇంటర్వ్యూడేట్ డీటైల్స్ మరొక్కసారి విన్నవించుకున్నాను. అంతా చిరునవ్వుతో విన్నాడు. బహుశా ఇదంతా డబ్బు మహిమే. ఆ నోట్లకట్టలేలేకుంటేమా ప్రజాప్రతినిధితో మాట్లాడడానికి కూడా నాలాంటి సామాన్య జీవులకి అవకాశం ఉండదు కాబోలు.

"మన బెనర్జీతో నేనే స్వయంగా కలిసి, నీ పని సక్సెస్ చేస్తాను. కాని.... ఇంటర్వ్యూలో నీ పర్ఫామెన్స్ కూడా ఒక మాదిరి ఉండేలా చూడు...'

'యస్సార్.... బాగానే ప్రిపేర్ అవుతాను.... బెనర్జీ గారితో......' మరొక్కసారి ప్రాధేయపడ్డాను.

"బెనర్జీ మనవాడేలేవోయ్... మన ఆజ్ఞ సుగ్రీవాజ్ఞ వాడికి....! బెనర్జీ.... యస్... అంటే మిగతా సర్వీస్ కమీషన్ మెంబర్స్...యస్... అనవలసిందే... డోంట్ వర్రీ... నౌ యూ కెన్... గో... ఇంకో మాట... ఈ డబ్బు సంగతి ఎవరితోనూ చెప్పమాకు... అండర్‌స్టాండ్... ఐ హోప్ యూ విల్ అండర్‌స్టాండ్."

"యస్... సార్.... అలాంటిది ఏమీ ఉండదు." మా ప్రజా ప్రతినిధికి మరొక్కసారి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకొని రూమ్‌కి తిరిగి వచ్చాను. ఇంటర్వ్యూకి అటెండ్ కాక మునుపే ఉద్యోగం వచ్చినంత సంబర పడిపోయాను. ఇంటర్వ్యూ కమిటీ ఛైర్మెన్ బెనర్జీగారే కావడం నా అదృష్టం. పదిహేనువేలు పోతే పోయాయి, ఉద్యోగంలో చేరిన తరువాత సంపాదించడం ఏమంత కష్టంకాదు. మరునటి రోజు ఉదయం తొమ్మిది గంటలకే ఎ.పి.పి.యస్.సి. ఆఫీస్‌కి చేరాను. ఇంటర్వ్యూకి వచ్చిన మిగతా వాళ్ళని చూస్తే జాలేసింది. పదిన్నరకి నా పేరుపిలిచేరు. బెనర్జీగారు ఉన్నారన్న ధైర్యంతో వాళ్ళు అడిగిన ప్రశ్న

ఇంగ్లాండ్‌లో దేశద్రోహులే లేరు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధకాలంలో దేశద్రోహి ఉదంతం ఒక్కటే కనిపిస్తుంది. నేటి భారత వ్యవహారాల కార్యదర్శి లార్డ్ ఎమెరీ కుమారుడు జర్మనీకి సహాయం చేశాడు. యుద్ధానంతరం విచారణ జరిగింది. అతనికి మరణశిక్ష పడింది. ఈతని తండ్రి శిక్షను తగ్గించడానికి తన పలుకుబడిని ఉపయోగించుకోవాలని కలలో కూడా అనుకోలేదు. పైగా కృపాభిక్షకై పత్రం కూడా పెట్టలేదు. ఉజ్జ్వలదేశభక్తి సంప్రదాయంకల తమ వంశంలో చెడబుట్టిన కొడుకు ముఖం చూడటానికే పాపం అనుకున్నాడు. అతణ్ణి ఉరితీసే రోజు కూడా పోలేదు.

—జి. వెంకటరామారావు

లన్నింటికి ఉత్సాహంగా సమాధానం చెప్పాను. ఇంటర్వ్యూ అయిన తరువాత మరొక్కసారి మా ప్రజాప్రతినిధిని కలుసుకొని ఆ రాత్రే ఊరికి బయలు దేరాను.

* * *

రోజూ లైబ్రరీకి వెళ్ళి రిజల్ట్ కొరకు పేపర్ చూడసాగాను. దాదాపు మూడు నెలల తర్వాత ఒక రోజు జ్వరంతో ఇంట్లో పడుకొని ఉన్నాను. అందువల్ల ఆ రోజు లైబ్రరీకి వెళ్ళలేదు. లైబ్రేరియన్ పిలుస్తున్నాడంటూ ఒక కుర్రవాడు కబురుతెచ్చాడు. నాకు పేపర్ చదివే అలవాటులేదు. ఇన్ని రోజులు కేవలం రిజల్ట్ కొరకే పేపర్ తిరిగేస్తున్నాను. లైబ్రరియన్ కబురు చేశాడంటే బహుశా రిజల్ట్ వచ్చి ఉంటాయనే ఉద్దేశంతో లైబ్రరీవైపు బయలుదేరాను. లైబ్రరీని సమీపిస్తుంటే కాళ్ళు సన్నగా వణకసాగాయి. గుండెలో ఏదో తెలియని దడ. నన్ను చూచి నవ్వుతూ దగ్గరకి వచ్చాడు లైబ్రేరియన్. అతని చేతుల్లో దినపత్రిక చూడగానే నా గుండె చప్పుడు నాకే వినిపిస్తుంది. నా కళ్ళు రిజల్ట్ నెంబర్ల వెంట పరుగు తీసాయి. ఆ యాభై నెంబర్లలో నా నెంబర్ కోసమై వెతికేను. ఫ్యాన్ క్రింద ఉన్నా ముఖంనిండా చెమట. నా అవస్థగమనించి లైబ్రేరియన్ నా చేతుల నుండి పేపర్ తీసుకొని నా నెంబర్ అడిగి తనే చూడసాగాడు.

'కంగ్రాట్స్.... నెంబర్ 955 కదూ?'

'నో.... నో..... 956.'

'మై గాడ్... సారీ మైడియర్ ఫ్రెండ్... 955 తరువాత 957 ఉంది'

అంతే.......... ఇంటికి ఎలా వచ్చానో నాకే తెలియదు. అప్పుడే పొలంనుండి వచ్చిన నాన్న నా అవతారం చూచి గాభరాపడుతూ నా భుజంపట్టి ఆపాడు. నాన్న కాళ్ళదగ్గర కుప్పకూలి పోయాను.

* * *

పెరిగిన గడ్డం, మాసిన గుడ్డలతో ఉన్న నన్ను పురుగును చూచినట్లు చూసాడు ''ప్రజాప్రతినిధి.''

'ఇంటర్వ్యూలో నీ ఫర్ఫామెన్స్ కూడా ఉండాలన్నాను కదా? లేకుంటే ఎలా సెలక్ట్ అవుతావను కొన్నావ్?' కారా కిళ్ళీ నములుతూ అడిగాడు.

''మరి డబ్బులు......'' వాదించే ఓపిక లేక నసిగాను.''

''వాట్? డబ్బులా? డబ్బులేమిటి?'' చూసాడు.

''తుప్...ప్....ప్.....'' కాండ్రించి ఉమ్మేశాను ప్రజాప్రతినిధి మొఖంపై అసహ్యంతో బయటికి వచ్చాను. పుట్టి పెరిగిన ఊరు, ఊరులోని అమ్మ, అమ్మ నగలు అన్నీ గుర్తుకు వచ్చాయి. వాళ్ళకి నా ముఖం ఎలా చూపను?

కిరణ్‌కీ ప్రజాప్రతినిధికీ ఏమిటీ తేడా ఏమిటా అని ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాను.

జీవన రహదారిలో చీకటి మలుపులో చిత్రమైన దోపిడీ! ○

హేపీ బర్త్‌డే

ఏప్రిల్ 20 నుండి 27వ తేదీ లోపల పుట్టిన రోజు జరుపుకుంటున్న పాఠక విజేతలకు 'ఉదయం వీక్లీ' అభినందనలు.

'హేపీ బర్త్‌డే' పాఠక విజేతలకు 'ఉదయం వీక్లీ' అభినందనలు

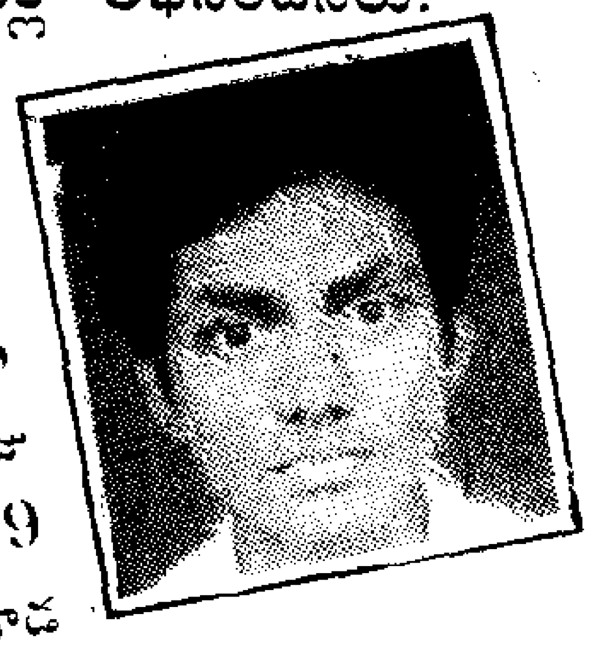

ఎ. గోవిందు, పుట్టినరోజు 20–4–89 తల్లాడ

జి.రఘునాథప్ప పుట్టినరోజు 21–4–89 హైదరాబాద్

లావణ్య(పింకి) పుట్టినరోజు 22–4–89 గుంటూరు

ఎ. శ్రీధర్ పుట్టినరోజు 23–4–89 హైదరాబాద్

ఎ.శ్రీనివాస్ పుట్టినరోజు 24–4–89 హైదరాబాద్

డి. శ్రీనివాస్ పుట్టినరోజు 25–4–89 జానాపూర్

ఎ. విజయరేఖ పుట్టినరోజు 26–4–89 కడప

జనరల్ విజేతలు:

ఎస్. రఘుబాబు, హైదరాబాద్, కె. నాగభూషనమ్మ, కుయ్యేరు, బి. శ్రీనివాస్, నక్కొండ, యం.బి. దుర్గాపతి, బంగారు పాళ్యం, రమాదేవి, జోషి, నిజామాబాద్, ఎస్. నాగభూషణం, మెదక్, వెంకటేశ్‌నాయుడు, పురిమెల, బి. సురేష్ బాబు యాదవ్ ప్రొద్దుటూరు, వి.యస్. శరత్ కుమార్, అనంతరపూర్, పచ్చా–మాణిక్యాలరావు, భీమవరం, టి. సుప్రియ, మంకమ్మతోట.

పేరు: ____________
పుట్టిన తేదీ: ____________
చిరునామా ____________
సంతకం: ____________

మే 18 నుండి మే 25వ తేదీ లోపల పుట్టిన రోజు జరుపుకునే ప్రియ పాఠకులూ మీ ఫోటోతో పాటు ఈ కూపన్ పూరించి పంపండి ప్రచురిస్తాం. విజేతలైన పాఠకులకు 'ఉదయం వీక్లీ' ఓ ఆకర్షణీయమైన బహుమతి అందిస్తుంది.

రంధ్రం ఉంది

నా మిత్రుడొకడు, సంగీత పరికరాలు అమ్మే షాపుకెళ్ళి గిటారు కావాలని అడిగాడు. ఆ షాపతను గిటారు ఒకటి చూపించాడు. దాన్ని బాగా పరిశీలించి దీనికి మధ్యలో పెద్ద రంధ్రం వుంది. మరొకటి ఇవ్వండి'' అన్నాడు. సంగీత పరిజ్ఞానం బొత్తిగా లేని నా స్నేహితుడు.

వి.వి.యస్.మూర్తి, చొదిమెళ్ళ